

KORPÖGAT

Torsåkers Sockentidning

Årgång 4

Oktober 2006

Pris 10:-



Stridslysten ängel

I Torsåker förknippas namnet Mikael mest med höstens årliga bygdemarknad. Vem var han egentligen, denne Mikael? Vi tittar in bakom kulisserna och möter en ängel med svärdet i hand som kunde få pilar att vända i luften.

Sidan 16

Tyst i klassen

Hur var det egentligen att vara skolelev år 1906? Ja, inte var det som idag. År 1906 började vårterminen 14 februari i en tid då datafilen ännu ej var uppfunnen. Det var däremot örfilen.

Sidan 24-25

Maten är slut men skratten lever kvar

Efter att ha dansat sig igenom cirka 900 middagar tackar nu ensemblen för sig och samlar ihop disken. Många har blivit helt förstummade av de okända förmågor som ingen visste fanns mitt ibland oss. Vad vi fått förmånen att uppleva kommer att finnas kvar i våra sinnen.

Sidan 13

Dans och slagsmål

Det finns många trolska platser i Torsåkers skogar. En av dessa platser är Dansarvallarna. Där dansade man och där slogs man. Torsåkersborna kom ibland i underläge i slagsmålen. Men till slut upprättades hedern av Gösta i Tjärnäs.

Sidan 22

Svartvit historik

Det senaste året har några Torsåkersbor samlat ihop gamla fotografier från en svunnen tid i Torsåker. De gamla bilderna har rönt stort intresse och blev ett uppskattat inslag i årets bygdemarknad.

Sidan 12

Gårdsproblematik

Det är inte alltid så lätt att hålla reda på vad som är Bygdgården och Hembygdsgården. Två samlingspunkter i Torsåker med nära nog identiska namn. Nu kan det vara dags att åtgärda problemet.

Sidan 6



Till maffians ö

Torstens resor ute i världen går vidare. Nu hamnar vi på Sicilien där vi förutom pösmunken i Savoca möter en tomathandlare som inte förstod sig på Torsåkersbor. Vi möter också fint folk som vägrade låta sig begravas.

Sidan 26-27



Folksamling

Åter en bygdemarknad i Torsåker som blev en publiksuccé.

Sidan 14-15

Ledaren:

När vuxenvärlden sviker

Korpögat brukar försöka rapportera i så positiva ordalag som möjligt om det som händer i Torsåker. Tyvärr tvingas vi i det här numret göra ett undantag. Att det tidigare funnits ett visst mått av småbus i Torsåker torde vara välkänt för de flesta. I det avseendet har nog inte Torsåker skilt sig så mycket från andra jämförbara orter. Nu har bilden ändrats. Torsåker har fått en ungdomssituation som kan utvecklas till något allvarligt om ingenting görs. Ett tämligen lugnt och fridfullt Torsåker med tomma gator på kvällar och nätter och frånvaro av polis har gjort Torsåker till ett paradys för klottrare och diverse skadegörare. Även ungdomar från andra orter, särskilt Hofors, förlägger numera sitt småbusande och klottrande till Torsåker. Det rör sig i första hand om elever från högstadiet. Det är ingen stor grupp det handlar om. Men den är tillräckligt stor för att deras beteende skall bli ett problem på en liten ort som Torsåker. Nu kommer krav på åtgärder och i dagsläget tycks ideella insatser från nattvandrande föräldrar vara det som först efterfrågas. Frågan är bara om sådana insatser kan mobiliseras med mindre än att även samhället drar sitt strå till stacken. Skolan kan inte fransäga sig ansvar. I flera år har från föräldrahåll påpekats det olämpliga i att vissa skoldagar på Hagaskolan ibland är sönderhackade av håltimmar. Särskilt drabbade är skolskjutsbarnen från Torsåker som ibland kan bli sysslolösa i flera timmar då skolan oväntat ställer in undervisningen för resten av dagen eller börjar dagens undervisning tre timmar senare än vad schemat anger. De flesta elever klarar en sådan oplanerad sysslolöshet utan styrning från vuxna, men inte alla. Här finns även anledning att påpeka att högstadiet idag tar emot elever som för tio år sedan skulle ha klassats som särskolebarn men som av ekonomiska skäl nu tvingas genomlida grundskolan tillsammans med lärare som upplever sin arbetssituation som förfärlig. Svensk polis har i princip övergivit Sveriges landsbygd. Ungdomsgårdarna kan vara något av en säkerhetsventil i sådana här sammanhang. Problemet är öppettider och bemanningsfrågan. Ungdomsgårdarnas öppettider anpassas många gånger mer till personalsituationen än till de ungdomar som förväntas komma. Att vara en bra ledare på en ungdomsgård är dessutom en nog så kvalificerad syssla som kräver både utbildning, erfarenhet och personlig lämplighet. Det är sällan som ungdomsgårdar i glesbygd lever i en ekonomisk verklighet där dessa kriterier kan uppfyllas. Med en sviktande skola, frånvarande poliskår, stängda ungdomsgårdar och en generell brist på förståelse och engagemang från politiker och den övriga vuxenvärlden kan man inte förvänta sig annat än det här. Problem är till för att lösas och förhoppningsvis finns en lösningen även i den här frågan, men någon lösning lär nog inte kunna uppbringas om inte även samhället tar sin del av ansvaret.

Nästa nummer

av

Korpögat

**kommer ut 24 november
manusstopp 13 november**

Reflexvästar

Nu kommer mörkret igen

Finns att köpa
på Korpögat
storlek:

3-10 år

10-16 år

XL

XXL

Pris: 80 kr



Dagens ros



Vill vi ge till Annette, Kenneth, Anne och Marie för all hjälp med djuren på Torsåkers bygdemarknad. Utan er hade det aldrig gått.

Bodil och Tim

Ett stort fång rosor till Pia Möller-Andersén och hennes ensemble som roat oss i flera veckor. Vi som sett revyn och fått oss många goda skratt, kommer att klara den deppiga hösten galant.

“Sprit-slampan”

Dagens ros vill jag ge till familjen Bäcklin och Lilja för en trevlig resa till Kreta och Platanias.

Emma

KORPÖGAT

Torsåkers Sockentidning
Politiskt oberoende

Utges av:

Torsåkers Sockenförening

Ansvarig utgivare

Håkan Hansson

Bankgiro: 5601-8831

Annonser:

Margareta Skogsberg 0290-40173

Material skickas till:

Alkrantzvägen 2

81395 Torsåker

margareta.skogsberg@telia.com

Redaktionssekreterare:

Maude Hydén,

prosten246@hotmail.com

Postadress:

Korpögat

Solbergaleden 28, 813 40 Torsåker

Besöksadress:

Bygdgården Torsåker

Tel. 0290-40173 Fax. 0290-40175

e-mail: korpogat@hotmail.com

Tryck:

Sandvikens Tryckeri AB, 2006

Insändare:

Öppet brev till alla Torsåkersbor

Vad är en rimlig arbetsmiljö i vår kyrka i Torsåker? Är det att i sitt utövande yrke hela tiden få höra vad man gör fel? Att man spelar så illa vid olika gudstjänster att kyrkobesökarna tar så illa vid sig att de inte längre kan sjunga med i psalmerna? Att orgelmusiken skulle vara av så dålig kvalitet att kyrkobesökarna mår dåligt på grund av den?

Detta brev handlar om en levande människa, som Du och jag. En livskamrat, en familjefar. Det handlar om kantor Sven Hedström. Jag vill med detta öppna brev vända mig till alla ni som på något sätt kommer i kontakt med Sven. Under ett par års tid har det framkommit synpunkter på Sven och hans sätt att utöva sitt yrke som kantor.

Bland annat har det framkommit klagomål på Svens spelstil, långa förspel, otydlig melodistämman och att det är svårt att sjunga med i psalmerna på grund av att Sven spelar orytmskt. Dessa synpunkter har Sven tagit till sig och vill verkligen att hans spel ska vara bra och till belåtenhet. Han har även haft fortbildning inom orgelmusiken med en organist från Falun under våren 2006.

Detta resulterade i goda resultat och det fanns just inget anmärkningsvärt med Svens orgelspel. Efter sin semester i somras kom Sven till sitt arbete och då hade det framkommit ytterligare synpunkter på hans spel i kyrkan. Nu gick det

inte alls att sjunga med i psalmerna. Sven sattes under en oerhörd press i den redan orimliga arbetsmiljön.

Nu skulle man spela in gudstjänsterna för att sedan kallas till möte där man skulle "nagelfara" Svens spel och "leta fel", som jag ser det.

Tänk Dig själv, Du går till ditt arbete, Du blir videospelad, kallad till möte där man sedan pekar ut alla fel och brister i ditt arbete. Är detta en rimlig arbetsmiljö?

Sven har varit kantor i 25 år i vår församling. Detta är en lång tid. Han har alltid tagit sitt arbete på yttersta allvar. Han har över 30 års yrkeserfarenhet i sin kår. Kyrkoherden säger att synpunkterna kommer från Er, kyrkobesökare, församlingsbor.

Vad som gör mig mest ledsen i denna jobbiga historia är att ingen själv har kommit till Sven med alla dessa svåra anklagelser och synpunkter.

Ingen tycks vilja stå för vad som sägs?

Detta sätter också Sven i en oerhörd press. Att inte veta vem som har så starka synpunkter på honom.

Det gör så ont i mig att se den jag älskar så oerhört mycket, så ledsen.

När jag träffade Sven stod han i full blomning. Men under dessa två år har jag sett hur han vissnat ner. Arbetsglädjen finns inte där längre. Allt detta har naturligtvis påverkat hans spel negativt.



Även som människa har det påverkat honom negativt, eftersom synpunkterna aldrig tycks få ett slut.

Vad jag har förstått så har Sven gjort mycket för bygden och han har gjort det av kärlek.

I skrivandets stund är Sven sjukskrivnen till följd av allt det här.

Därför frågar jag er Torsåkersbor eftersom synpunkter enligt kyrkoherden kommer från Er.

Är det så? Att Sven skulle vara så dålig i sitt utövande yrke som det framkommer i detta brev? Är det så att ni tycker att vår kantor Sven Hedström inte längre kan spela?

Tack för att ni tog Er tid och läste detta brev.

Vänligen Malin Munther

HL-BIL

Alltid nytt i begagnat

www.hlbil.se

Tel. 0290-405 22



Tänk på framtiden - sysselsätt våra ungdomar

– Nu är smärtgränsen nådd! Det råder dålig stämning bland ungdomarna i Torsåker och problemen blir bara värre. Något måste göras och det finns bara en lösning på problemet. Flera vuxna måste ut på Torsåkers gator och vägar under kvällar och helger.

Orden kommer från Anders Haglund, välkänd Torsåkersprofil i egenskap av kyrkvaktmästare och en av frontfigurerna i idrottsföreningen TIF. Han är också en av dem som drog igång nattvandringen i Torsåker. På olika sätt kommer han Torsåkers ungdomar nära. Det är utifrån den positionen han nu slår larm om att något måste göras med anledning av den uppkomna situationen och han är inte ensam i sin uppfattning. Vid sin sida har han även Marcus Elfsberg som är skolvaktmästare och som känner Torsåkers barn bättre än många andra, samt Ann Bergström och Margret Gustafsson, ledare för kyrkans barn- och ungdomsgrupper.

Klottrare i Torsåker

– Jag brukar ibland ta en promenad i Torsåker på kvällarna. Det är värre än vad de flesta tror, säger Marcus Elfsberg. Kyrkans personal har haft en hektisk sommar. Kyrkans vaktmästare skall normalt inte behöva ägna sin arbetstid åt sanering av nerklottade utemöbler, byte av krossade takpannor, reparation av förstörda staketplintar och hopplockning av slängda spritflaskor och tillknäcklade ölburkar. Men det är precis vad Anders Haglund fått göra under den sommar som gått. Under hela sommaren har sysslolösa ung-



Ungdomsgruppen seniorema

domar under kvällar och nätter samlats i området kring kyrkan och skolan.

Där är det smått om bostäder och där går det att göra lite som man vill utan att bli upptäckt, om man nu känner för det. Det har man också gjort, oftast i form av klotter och skadegörelse. Då sommarlovet



Förstörd tidtabells skylt

tog slut fortsatte problemen i området och det är fredagskvällarna som är värst. Nyligen togs två klottrare på bar gärning. Båda var från Hofors och har nu efterräkningar att vänta beträffande kostnader för sanering. Sådana här problem har inte funnits i Torsåker

tidigare. Vad är det som har hänt? Både Anders Haglund och Marcus Elfsberg gissar på att en bidragande faktor kan vara att klasserna på Hagaskolan numera är integrerade. Tidigare gick elever från Hofors och Torsåker i skilda klasser på Hagaskolan. Det innebar att de vistades på sina respektive hemorter på fritiden där dom var igenkända och därför inte kunde leva ut sin förstörelselusta hur som helst. Nu går elever från Hofors och Torsåker i samma klasser. Det har resulterat i att på helgerna åker elever från Hofors ner till sina klasskompisar i Torsåker. Vill man göra bus på kvällarna gör man det hellre i Torsåker än i Hofors. Här finns inga poliser och här finns inga vuxna ute på gator och vägar efter mörkrets inbrott. Här är Hoforseleverna heller inte igenkända. Åtminstone tror dom inte det, något som visade sig med tydlighet då de båda klottrarna greps.

– Jag sa att jag skulle ringa deras föräldrar och killarna svarade i smått förnedrande ton att jag inte kunde veta vilka dom var. Killarna blev mäkta förvånade när dom in-

såg att jag faktiskt visste det, berättar Marcus Elfsberg.

Oskyldigt utpekade

Kyrkans ungdomsledare Ann Bergström och Margret Gustafsson har samma uppfattning. På tisdagskvällarna samlas i kyrkans Lillstuga ungdomsgruppen seniorerna som omfattar elever i årskurs 6 – 9.

Inför deras träff den 17 oktober hade några av gruppens ungdomar begärt av sina ledare att Korpögat skulle komma för att man skulle få berätta om den dåliga stämning som råder bland vissa ungdomar i Torsåker. Ett 20-tal ungdomar hade infunnit sig till träffen.

En av pojkarna i gruppen tog till



Nerklottrat elskåp

ord och berättade om den dåliga stämning som råder och som han ansåg delvis har skapats av Hagskolan rektor.

– Hon hade kallat till ett möte där hon sa att det fanns sju pojkar i Torsåker som man hade problem med och att “oron fanns för att det även kunde finnas droger med i bilden”. Det uttalandet skapade en våg av rykten, spekulationer och misstänkliggöranden.

De sju pojkarna var snart utpekade och de som råkade vara kompisar med pojkarna blev utpekade dom också. Uttrycket “gängledare” har förekommit utan minsta relevans i sammanhanget och det har ryktats om både hasch, amfetamin och kokain. Enligt beskrivningen från pojkarna, som själv uppgav sig vara en av de utpekade, utbröt nära nog en häxprocess där alla misstänklig-

gjorde alla.

Ungdomsgruppens ledare Ann Bergström och Margret Gustafsson håller med och tycker att situationen utvecklats mycket olyckligt även om det finns andra faktorer med i bilden förutom rektorns olyckliga uttalande.

Öppna upp Lyan

Ann Bergström har även haft funderingar om att få ungdomsgården Lyan öppen på fredagskvällarna då problemen är som störst.

– Skulle ni gå till Lyan på fredagarna om den var öppen, frågar hon de ungdomar i seniorerna som anser sig tillhöra de utpekades skara?

– Ja, svarar samtliga.

Ungdomsgården Lyan drivs idag av ABF och Folkets Husföreningen i Hofors. Lyan är öppen måndag och onsdag medan ungdomsgården Zero i Hofors även håller öppet fredagskvällar.

Vid samtal med ungdomarna som kommit till mötet framgick att flera av dem tidigare brukade gå till Lyan men att man nu slutat med det. På frågor om varför man avstår från Lyan svarade flera av ungdomarna att det inte känns meningsfullt att gå dit.

– Det är inte så bra ordning där, säger en av ungdomarna och tillägger att personalen mest sitter vid datorerna och spelar spel medan ungdomarna får klara sig själva bäst dom vill.

– Enda gången vi får kontakt med personalen är när vi skall handla i Lyans kiosk, säger en av

pojkarna i ungdomsgruppen.

Ann Bergström har varit i kontakt med Jörgen Eliasson som svarar för verksamheten vid Lyan och efterfrågat öppethållande på fredagskvällar. Svaret blev att det i dagsläget inte kan lösas på grund av personalfrågan.

Det som närmast står på dagordningen är att få ut fler vuxna på gator och vägar i Torsåker under kvällstid och att på något sätt kun-



Mera klotter

na få Lyan öppen på fredagskvällar samt att även personalfrågan på Lyan ses över. Önskvärt vore att nuvarande personal kompletterades med en utbildad ungdomsledare, minst 25 år gammal, menar Ann Bergström tillsammans med ungdomarna. Planer finns även på samarbete med “Vuxna på bruket” i Hofors eftersom en del av de ungdomar som rör sig i Torsåker under sena kvällar och på helgerna kommer från Hofors.

– Möjligen kommer en träff snart att ordnas kring det här, säger Anders Haglund.

Reportage: Staffan Berglind

LEPRO I HOFORS AB

Mekaniska arbeten, svetsning, bockning och pulverlackering

Tel. 0290 - 230 45

Elda med pellets!

Det är billigare än du tror

Pell-kam

Innovation

www.pellkam.se

Eventuellt namnbyte för Hembygdsgården

Ursäkta, var ligger Bygdegården, eller var det möjligen Hembygdsgården...

Många blir förvirrade av att två olika verksamheter i Torsåker heter så lika.

För gamla Torsåkersbor är det oftast inga svårigheter att skilja de båda gårdarna från varandra. Men för nyinflyttade och besökare från andra orter blir det ibland knivigt att hålla isär begreppen.

Hembygdsföreningens ordförande Gunnar Sehlberg har sina funderingar kring fenomenet:

– Folk hamnar ibland på fel ställe. Det är två helt skilda verksamheter. Hembygdsgården är främst ett museum medan Bygdegården tillhandahåller samlingslokaler.

– Åtminstone en av gårdarna borde byta namn, tycker Gunnar Sehlberg.

Båda fastigheterna har en komplicerad bakgrund vad gäller sina re-

spektive namn.

Bygdegården byggdes ursprungligen som Torsåkers fattiggård. Då fastigheten konverterades till ålderdomshem ändrades namnet till Hemgården. Då den blev bygdegård fick den till en början heta Nya bygdegården och då den gamla bygdegården revs ändrades namnet till Bygdegården.

Hembygdsgården hette från början Gammelgården som markering om att det var en gammal gård där man kunde ta del av Torsåkers historia. Sedan kom namnet att succesivt ändras till Hembygds-gården. Nu finns tankar om att eventuellt ta tillbaka det gamla namnet Gammelgården eller eventuellt hitta på något helt nytt.

Bygdegården drivs av Torsåkers Bygdegårdsförening och även där har problemet ibland diskuterats.

– Jag skulle gärna se en lösning på problemet. Det är inte bra att två olika verksamheter har nära



Gunnar Sehlberg

nog identiska namn, säger Bygdegårdsföreningens ordförande Tim Sandberg

Den 29 oktober håller Hembygdsföreningen som driver Hembygds-gården en medlemsträff på Forsamlinghemmet.

– Vi kommer bland annat att ta upp frågan om eventuellt namnbyte och hoppas få synpunkter från Torsåkersborna, säger Gunnar Sehlberg

Reportage: Staffan Berglind

Lättare att bosätta sig i sommarstugan

Nu blir det lättare att bosätta sig permanent i fritidshus i Torsåker. För att möjliggöra ökat permanentboende i fritidshus krävs oftast ändringar i gällande detaljplaner. Sådana ändringar brukar vanligtvis vara svåra att få gehör för men nu har kommunarkitekt Leif Holmqvist föreslagit Miljö- och byggnadsnämnden att ändra detaljplanen för Tummens fritidshusområde i Sotaskär invid sjön Ottnaren. Ärendet aktualiserades redan 2004 sedan fritidsboende i området börjat använda sina hus för permanentboende. Området omfattar 35,5 ha med 27 tomter som enligt den ursprungliga planen skall användas för fritidsboende. Nu har

fem fastighetsägare flyttat in i sina fritidshus permanent och signaler finns om att fler är på väg åt samma håll. Konvertering av fritidshus till permanentboende kräver oftast tillbyggnader, ett förfarande som ibland kan komma i strid med gällande detaljplan.

Enligt den bostadspolicy som kommunen antagit under namnet "Det framtida boendet i Hofors 2008" ges riktlinjen att kommunen skall prioritera bostadsbebyggelse i mycket attraktiva miljöer inom kommunen, t.ex. bör strandnära lägen prioriteras.

Med stöd av kommunens policy föreslår därför kommunarkitekten revidering av detaljplanen för Tum-



Framtida permanenthus?

mens fritidshusområde. Som en första åtgärd upprättas planhandlingar för samrådsremiss.

Planärendet skall sedan prövas med enkelt förfarande enligt Plan- och bygglagen. I förslaget sägs att storleken på byggnaderna får vara högst 12% av tomtytan men att ingen byggnadsyta får vara större än 1.000 kvadratmeter.

Reportage: Staffan Berglind

Nej till kommunal landsbygdsutvecklare

För drygt ett år sedan ställde Kristdemokraterna en motion till Kommunfullmäktige om kommunens utveckling sett ur ett landsbygdsperspektiv. I motionen föreslogs bland annat ett särskilt handlingsprogram för landsbygdsutveckling, satsning på småskalig busstrafik, främja turismen, småföretagande samt inrätta en Landsbygds Dag. För att administrera detta föreslogs inrättande av en tjänst i kommunen som kommunal landsbygdsutvecklare. Inför Kommunstyrelsens sammanträde den 30 oktober har Tommy Nielsen föreslagit avslag på motionen. Nielsen menar att mycket av det som motionen tar upp redan sker, bland annat inom ramen för de EU-stöd som kommunen får för landsbygdsutveckling samt Entré Hofors. Dessutom har vi redan en Landsbygds Dag i kommunen. Höstmarknaden i Torsåker har blivit en etablerad verksamhet som innehåller mycket av de aktiviteter som kan förknippas med en Landsbygds Dag. Som kommunen idag arbetar är frågorna inte koncentrerad till en enskild person utan till personer inom olika kompetensområden, vilket bör vara en relevant lösning i en liten kommun med begränsade resurser, säger Tommy Nielsen i sitt förslag till avslag på motionen.

Både plus och minus i budgetuppföljning


I kommunens budgetuppföljning augusti 2006 framgår att Miljö- och byggnadsnämnden ligger på ett svagt plus, främst beroende på att vissa intäkter kommit in tidigare än budgeterat. Värre är det för Barn- och ungdomsnämnden där förskoleverksamheten i stort ligger i linje med budget men där grundskolan ligger back med 1,8 miljoner kronor. Inom individ- och familjeomsorg har flyktingmottagandet ett överskott på 1,7 miljoner kronor vilket innebär att utrymme finns för åtgärder under hösten. Försörjningsstödet har däremot c:a en miljon i underskott, även om utbetalningarna är i ett dalande skede. Ett särskilt projekt har startats för förbättring av livskvalitet och minska beroende av försörjningsstöd för unga långtidsarbetslösa. Initialt medför projektet vissa kostnader men beräknas på sikt kunna minska kommunens kostnader för försörjningsstöd.



**Inte dyr
Inte billig
Inte bäst
Men jag finns här
året runt**
**Nornholms
Blommor**
Solbergaleden - Torsåker
Tel. 0290-40760



LB FRITID
OKQBJ Jakt Fiske Fritid
Nu finns LB-Fritid i samma lokaler som macken
Öppettider:
Mån. - Fre. 08.00 - 20.00
Lör. - Sön. 09.00 - 20.00
Tel. 0290 - 402 15

HOO TIMBER 

Gammelstillavägen 67
813 94 TORSÅKER



**HOFORS
SPARKÖP**
Foluvägen Tel. 242 44
Rubiåsen Tel. 248 53



Vi utför plåt, ventilationsarbeten och teknisk isolering (brand, värme, kyla) med plåtbeklädnad
Hör av dig!
Tommy Tiensuu
Tel/fax 0290-40205 070-5929792



LS-Produkter
Alkrantzvägen 2
813 95 Torsåker
Tel. 0290-40173
Fax 0290-40175
Mobil 073-639 29 09



Beställ hos oss:
Smörgåsar - Smörgåstårter - Sallader
Tårter - Bakelser - Fikabröd
Rubinen Hofors Tel. 0290-27300



**Hofors
Bilvård & Service**
Tel 0290-235 15, 076 241 03 18
LACKFÖRSEGLING - TEXTILTVÄTT
HANDTVÄTT - SERVICE
FRAMVAGNS / FYRHJULSTINSTÄLLNING
DÄCK OCH FÄLG
MONTERING / BALANSERING

BERGSMANNEN
Tel. 0290 - 230 10

- * Hämtmat
- * A La Carte
- * Lunch
- * Hotellrum

M. Hillers Snickeri AB
MÖBELSNICKERI

Långbacksvägen 7
Hästbo - Torsåker
Tel. 0290 - 423 68

Landstingen saknar etikregler

Kraven blir allt hårdare på det svenska näringslivet att iaktta de etikregler som bör gälla för upphandlingar i låglöneländer. Flera klädjättar har fått anmärkning för att man syr upp kläder i t.ex. Bangladesh utan att på ett tillräckligt säkert sätt förvissa sig om att arbetet inte utförs i fabriker som bemannas av barnarbetare och arbetare som jobbar efter rena slavkontrakt. I Bangladesh finns även klädfabriker som säkerhetsmässigt kan vara rena dödsfallan.

Den 11 april förra året rasade textilfabriken Spectrum/Shahriyar i Bangladesh varvid 64 arbetare dödades och 74 skadades svårt. Hittills har inga ersättningar utbetalats till offer och anhöriga från katastrofen. Fair Trade Center, som i det avseendet brukar hålla koll på klädjättarna, redovisar i en undersökning att av nio svenska modeföretag producerar åtta sina produkter i låglöneländer. Två företag, Acne och Bondelid, vägrar över huvud taget att uppge några uppgifter om sin policy kring upphandling i låglöneländer. Polarn & Pyret har efter påtryckningar antagit ett program för utökad kontroll av hur det står till med etiken hos deras leverantörer i Asien. Fair Trade Center påpekar också att de svenska landstingen visar upp en dålig moral i dessa frågor. Av Sveriges landsting, som vid sidan av klädjättarna är stora aktörer på samma marknad, finns inte ett enda som antagit några särskilda etiska regler för upphandling i låglöneländer. Övriga svenska företag som får en knäpp på näsan av Fair Trade center är bland andra Assa Abloy och Clas Ohlsson.

Kisse med garanti

Nu kan även svårt allergiska personer få uppleva glädjen att ha en katt. Detta sedan ett bioteknikföretag i USA börjat sälja garanterat allergifria katter. Någon genmanipulation är det inte fråga om. Genom sin forskning upptäckte företaget av en tillfällighet att en katt på 50.000 saknar den allergiframkallande gen som ställer till problemen för allergiker. Återstod bara att leta reda på dessa katter och låta dem para sig med varandra. Produktionen pågår för fullt, kunderna står i kö och enligt uppgift från företaget blir det aldrig några diskussioner om priset 29.500 kr för den allergisäkra kissen.

Problematisering marknadsföring

Att Hofors på eget bevåg utropat sig till Sveriges vänligaste kommun torde knappast ha undgått någon av kommunens invånare. Frågan är bara hur man har tänkt sig den internationella marknadsföringen som blir allt mer amerikaniserad. I engelska språket förekommer som bekant inte bokstäverna å, ä och ö. Därför kommer Hofors att i ett globalt perspektiv lanseras som Sveriges vanligaste kommun.

HOFORS
AutoService AB
VOLVO RENAULT

Hyrbilar
Service
Reservdelar
Bilplåt

Faluvägen 73, Hofors
Tel. 0290-230 30
Fax 0290-232 33



HOFORS
Begravningsbyrå
Leif Marklund
 Aukt. boutredare
Centralgatan 19
Tel 0290-239 84

Fullservicebyrå

Begravningar
Gravstenar
Bouppteckningar
Arvskiften
Testamenten
Gravlyktor & ljus
Förmedling till
gåvofonder
Svar på alla frågor

Kundbesök i hemmet
om så önskas.
Jour dygnet runt

Sveriges
 Begravningsbyråers
 Förbund
 Aukt. begravningsbyrå

Profilkläder • Presentreklam
 Skyltar • Trycksaker

TORSÄKERS
Reklam & Konsult

Centralgatan 13 813 30 Hofors Telefon 0290-280 10
 www.torsakersreklam.se

Dalgränsens
Mekaniska

0290-43082



När det
gäller
badrum

Vi har våtrumsbehörighet
 Kakelbutiken, Storvik
 Tel/Fax 0290-10489

PRO 50 år



PRO i Torsåker har firat sitt 50-årsjubileum på Bygdegården i Torsåker. 56 gäster hade samlats till högtiden och gratulanter kom från bland annat Hofors Kommun, PRO i Hofors, SPF, Torsåkers Församling och ABF. PRO-medlemmarna Hans Holmqvist och Karl-Olov Hedin bjöd på sång och musik samt berättade även en och annan rolig historia. Senare under kvällen förstärktes underhållningen med två musikanter från Valbo.

PRO lokalavdelning i Torsåker bildades den 29 juni 1956 med Johan Liv som föreningens förste ordförande. Medlemsantalet utgjordes då av 32 pensionärer och den årliga medlemsavgiften var två kronor. Vid 20-årsjubiléet 1976 satt Erik Bergström som föreningens ordförande. 1987 startades penionärsdanserna på Tors Loge, en begivenhet som ännu lever kvar. Idag består verksamheten av regelbundna träffar med inslag av t.ex. bingo, ägg- och sillssexor. Boule spelas på TIF:s plan i Torsåker och ibland förläggs bouleövningarna till Hofors. I föreningens regi finns även en kör som tränar varje tisdag. Föreningens damer brukar ibland tjänstgöra vid mannekänguppvisningar på Spelmannen.



Ett glatt gäng vid matbordet

Text: Staffan Berglind
Foto: Maude Hydén

108 Välkommen
Ellen Ojo

0290-402 16

Solbergaleden 16, 813 40 Torsåker

**STORVIKS
JÄRNHANDEL AB**
Gruvgatan 49, 81230 Storvik
Tel. 0290-10051

Öppet mån-fre 9-18 Lörd 9-13

**Välkommen till oss
Vi har det mesta
till de flesta**

TOA-LÄTT[®]
katt och smådjursströ


Hofors Veterinärpraktik
Leg.veterinär Rosmarie Mähler

Mottagning efter å.k

TIDSBOKNING - 073-51 14 619
Vardagar kl 8.00-9.00 samt 18.30-19.30

Butiken är öppen... Må-To 10-17, Fre 9-12
Centralgatan 32, Hofors

TAXI
STOR & LITEN

DIN RESA ÄR VÅRT MÅL

Tel: 0290-10041

WWW.TAXI107000.COM

RAMSHOPEN

Övre Storviksvägen 1,
STORVIK
Tel. 10747

Inramning - Presenter - Hemslöjd
Rolf Lidbergs tomtar och troll
Tygblöjor för dig som tänker på ditt
barn och miljön

po.ferm

datorservice

service av PC och lokala nätverk
Ring 0290-10 999, 070-3468205
Per-Olof Ferm
Wijbyvägen 59, 813 94 Torsåker


Optikern

Centralgatan 13 Hofors
Tel. 0290 - 200 47

Ny ägare på Gästis

– Gästgivargården i byn har bytt ägare och den nya ägaren heter Shiyar. Restaurangchef är nu Dakhwaz (Dakke) Hajo. 1 juni togs restaurangen över efter Fadde.

Dakke jobbade ihop med Fadde i två månader innan övertagandet ägde rum för att komma in i allt och se hur det fungerade. Dakke tycker att övertagandet har gått bra, förutom att det har varit mycket strul med köks- och miljöfrågor. Köket har de fått renovera. Det har målats, golvet har fått ny matta. Man har även byggt upp en ny vägg i diskrummet och satt upp rostfri plåt i hela diskutrymmet.

Varuintaget tycker Miljö- och byggnadsnämnden är för litet, men det har aldrig tidigare varit något problem eftersom dom aldrig får in så mycket varor på en gång. Miljö- och byggnadsnämnden vill också

att dom ska ha "Lillpuben" som lagerlokal då dom anser att det är för lite lagerutrymmen i köket.

Det håller inte nya ägaren med om. Det finns både skåp, kyl och frys så att det räcker till. Det blev också stora protester från Torsåkersborna när dom fick höra att "Lillpuben" kanske måste stängas. Under vintern vill ägaren ha dom stora rummen stängda och att maten serveras i puben. Vid uppträdanden och större sällskap kommer rummen att öppnas, men ännu är inget klart. Dakke hoppas att det löser sig så snart som möjligt. Lagen säger att restauranger ska föra ett eget kontrollprogram, och det ska finnas en pärm som restaurangchefen ska skriva in allt i, och sen kommer en kontrollant dit och tittar i pärmen. Dakke har fått gå en utbildning som heter HACCP i Borlänge. Företaget får själv bekosta kursen och det var en svår



Dakke - ny restaurangchef på Gästis

kurs tyckte han, då det var mycket text direkt från lagstiftningen. Det har blivit fler arrangemang och uppträdanden på Gästis sen Shiyar tog över. Nu hoppas Dakke bara att det kommer lite mer folk. Men dom tänker försöka ett tag till och hoppas att folket upptäcker att det händer mer där nu.

Reportage: Bodil Landin

Det perfekta brottet

Polisen har nu flyttat Polismuseet från polishuset på Kungsholmen i Stockholm till lokaler intill Tekniska museet på Gärdet.

På museet visas polisens historia från dåtid till nutid. Bland de föremål som ställs ut är bland annat en osthyvel som torde vara ett av de märkligaste mordvapen som polisen konfronterats med. Där finns även den låda som användes vid en av de smartaste kupper som någonsin utförts i Sverige. Någon

hade spikat ihop en låda av masonite och placerat den bredvid en bankbox i centrala Stockholm. På lådan som såg mycket förtroendefull ut med bankens emblem satt en lapp med texten: "Bankboxen trasig. Lägg pengarna här".

Resultatet blev att en okänd gärningsman blev rätt så förmögen då dagskassorna från alla kringliggande affärer hamnade i lådan. Pengarna försvann spårlost genom en lucka på lådans baksida. Det enda som fanns kvar på platsen efter den häpnadsväckande



kuppen var själva lådan som nu kan beskådas på polismuseet. Brottet är och förblir ouppklarat. Polisen har aldrig haft något uppdrag om hur brottet skulle kunna lösas eftersom allt var så fruktansvärt enkelt.

Text: Staffan Berglind



Torsåkers Elektriska

Bengt Stolpe
Tel. 0290-40135
Mobil 070-2488703

**SANDVIKENS
STADSBUDSKONTOR**

**ALLA SLAGS
FLYTTNINGAR OCH
TRANSPORTER**

**Tel: 026-251090
Fax: 0290-10320**



**AB HOFORS
GLASMÄSTERI**

0290-309 92 FALLVÄGEN 29

**Allt i Glas
Auktoriserat Bilglasmästeri**

Korpögats vänner

På Bygdemarknaden mötte vi en för alla Torsåkersbor känd person, som undrade varför det inte fanns något inbetalningskort till Korpögats vänner i senaste tidningen. Han tyckte att de som ville skulle kunna betala en liten summa varje år som avgift för tidningen som alla Torsåkersbor får gratis. Han gav oss lovord för det arbete vi lägger ner och detta vidarebefordrades till hela redaktionen som alla kände en extra energikick av "rosorna".

Vi kommer inte att skicka ut något nytt inbetalningskort, men alla som känner sig manade kan även fortsättningsvis lämna ett bidrag till vårt **bankgiro 5601-8831**, Torsåkers Sockenförening, så kommer vi att redovisa samtliga namn i tidningen.

Vill du vara anonym respekterar vi givetvis detta, men glöm inte att ange det på inbetalningskortet. Bidrag har i oktober lämnats av Yvonne o Bosse i Dalgränsen och Dick o Gunilla Johansson. Hittills har ni alla bidragit med totalt 45.787 kronor. Fantastiskt! Nu kan vi börja tänka på att bl.a. köpa ett nytt redigeringsprogram som skulle underlätta vårt arbete. Dessutom kan vi förnya en del av vår maskinpark för att göra det enklare för oss. Utan era uppmuntran- de tillrop och era ekonomiska bidrag skulle vi inte kunna satsa som vi nu gör. Tack för att ni finns!

Korpögats redaktion

Komplicerade prästval

Skall en präst vara av manligt eller kvinnligt kön? Den frågan lär aldrig bli utredd ordentligt, men i Finland har man i alla fall gjort ett försök. Finska gallupinstitutet Aamulehti har frågat ett antal ungdomar i åldern 15-24 år om deras inställning till saken. Endast tre procent svarar att dom är emot kvinnliga präster. Dock svarar hela 66% att man helst vill ha en manlig präst vid konfirmationer, vigslar och begravingar. Som en tänkbar förklaring sägs att unga möjligen föredrar manliga präster eftersom deras konfirmationspräster till dags dato oftast varit manliga.

Predikan med blädderblock

Årets tacksägelsegudstjänst i Torsåkers kyrka blev som vanligt en av årets stora kyrkohögtider. Som traditionen bjuder medverkade centerkvinnorna med att bära fram exempel från årets skörd genom kyrkan. Medverkade gjorde även kyrkans olika körer. Kyrkoherde Arne Lundin talade om vikten av att visa sin tacksamhet mot Gud, och för att vara på den säkra sidan tog han i sin predikan hjälp av blädderblocket för att även Minikörens medlemmar skulle kunna förstå budskapet för dagen.



Reportage: Staffan Berglind

Marklund's
BETONGPRODUKTER
0290-40095

P.I.A
Penna • Innovation • alternativ
Pia Möller-Andersen
Solbergaleden 20, 513 40 TORSÅKER
TEL 0290-400 12

**FRISÖR -
ENERGIMASSAGE -
HEALING**

Välkommen att boka tid!

**Butiken
mitt i byn**

Paketutlämning

**ATG-ombud
Svenska Spel**

Apoteksutlämning

Öppet:
**Måndag - fredag
9.30 - 20.00**
Lördag 9.30 - 19.00
Söndag 11.00 - 19.00

20 år i branschen

BILDELSKEDJAN Vi utför
ad service och
CENTER reparationer
av
Gräsklippare,
Motorsågar,
Röjsågar och Snöslungor.

Fritidsmotor AB
Öppet Må - Fr 8.00-17.00
KUNGSGÅRDEN
0290-37950

Lingwalls
Mek & VVS
Firman grundad 1903

Håkan Elfström
Prästhyttan
Tel. 0290-40071
Mobil 070-656 49 11

Fotoutställningen

En strid ström av historiskt intresserade besökare letade sig under marknadssöndagen till församlingshemmet där Torsåkers fotohistoriska sällskap förevisade bilder från gångna tider.

De gamla korten studerades ingående och utrop som "Kommer du ihåg...?" och "men titta här..." hördes allt som oftast från den

uppmärksamma publiken.

Extra roligt blev det när någon hittade en släkting eller sig själv på bild.

Det fanns även en och annan ekivok bild



Det var populära pärmor att bläddra i



Det var många som tittade på fotoutställningen

Dagen användes även för att knyta nya kontakter, för fortsatt insamlande av såväl äldre som lite modernare bilder. Även 1950- och 60-talet är ju numera historia, om möjligt kommer ytterligare utställning-

ar att anordnas. Arrangörerna vill framföra ett varmt tack till alla de som lämnat bidrag till utställningen.

Text: Katarina Sohlborg

Foto: Korpulanten



En av upphovsmakarna till utställningen

PLANNJA

TP 20 & TEGELPROFIL ALLTID I LAGER!

Beställ gärna i exakta längder

HÄNGRÄNNOR - TAKBRYGGOR

TAKSTEGAR - SNÖRASSKYDD M.M

Vi utför takläggningar till fasta priser

Öppet: Vardagar 7-17

BR.NORLING I HOFORS AB

0290-242 69

www.brodernanorling.se

Hofors Trafikskola utbildar:

**Handledare, B-körkort,
BE-körkort, EU-moped**

Ring för mer information

Även intensivkurser

0290-234 60, 070-646 35 93

Faluvägen 73, 813 30 Hofors

Vi har det du behöver:

Brädgård med stort sortiment

Färg - tapeter

Vitvaror

Kaminer - Bastu

Månd-Fr 7-18

Lördag 9-13

Hofors

Tel. 0290-270 40

www.byggcompaniet.se

BYGGCOMPANIET
det lilla stora byggvarubuset

Barbie håller ställningarna

Auktionsfirman Christie's i London klubbade nyligen igenom ett utrop på 4.400 euro för en docka som inte var vilken docka som helst. Det rörde sig om världens första barbie-docka från 1959 klädd i en zebrarandig baddräkt.

Priset blev ungefär det dubbla mot vad man räknat med.

Trots att Barbie fått många konkurrenter håller hon ännu ställningarna som en av världens populäraste dockor. Barbie uppfannas av den amerikanska affärskvinnan Ruth Handler vars dotter Barbara av någon anledning vägrade att leka med vanliga dockor.

Under ett affärsbesök i Tyskland råkade Ruth Handler få syn på den tyska dockan Lili som hon köpte till sin dotter för att se om det möjligt skulle gå bättre.

Förmodligen var Ruth Handler ovetande om varifrån dockan Lili kom. Den föddes i en tecknad pornografisk serie som definitivt inte skapats för barn. Dockan användes främst som skämtleksaker på barer och i tobaksaffärer.

Med Lili som förebild skapade Ruth Handler en alldeles egen docka som döptes till Barbie efter egna dottern Barbara. Barbie marknadsfördes via handelskedjan Mattel där Ruth Handler var styrelseordförande. Det blev en försäljningssuccé av stora mått. Idag finns Barbie i närmare 50 länder. Hon har haft många olika utstyrselar som inte enbart varit balklänningar och tajta jeans. Då USA engagerade sig i kriget i Irak ställdes produktionen genast om till en barbie-docka iklädd gerillauniform.

Det har även förekommit kritik mot den trådmala Barbie. Från läkarhåll har påtalats att hennes



Barbie men inte det dyra exemplaret inre organ inte skulle få plats i händelse av att hon uppträdde i levande version. Men många älskar Barbie. Djurvän är hon också. Under årens lopp har hon haft mer än 40 olika husdjur. Dessutom har hon varit ganska begiven på killar. 47 år gammal har hon hittills hunnit avverka Ken, Brad, Allan och Blaine i nämnd ordning.

Reportage: Staffan Berglind

Glimtar från sista föreställningen av "mat & prat mé 6 på scen"



Tuggummiförsedda Torsåkersbrudar



En pastor i bygden



Haglund x 2



Dansande korvar



Avtackningen

Bygdemarknad i



Här går vägen mot foto-utställningen



Många besökare på bygdemarknaden i år



Lite smått och gott



Pappa, har fåret klätt av sig?



Hofors kolare serverade kolbullar



Marknad för alla åldrar



“Ja, det var en trevlig tillställning det här..”



Här provas det kolbullar för fullt



Innebandytjejer säljer mat med sting

Torsåker



Get-te trevligt!



Vad är du för en konstig get undrar
Lillemor och Rutger



Dragkamp om tygvarorna



Nyinköpt sockenflagga



Här säljer Korpögats reportrar västar och
sockenflaggor till alla som vill ha



Får man klappa hästen?

Text: Bodil Landin
Foto: Korpulenten

Mikael- en mytomspunnen stridsängel

Än en gång har Torsåker firat mickelsmässmarknad. Även om dagen numera går i kommersens tecken kan det vara värt att minnas att det egentligen rör sig om en religiös högtid. Det handlar om Mikael och om Torsåker legat i södra Europa hade dagen inletts med att Mikael burits i procession genom Torsåker följt av dansande barn och stoj och skrål.

Nu har vi aldrig haft den traditionen på våra breddgrader och därför nöjer vi oss med att hålla marknad i Mikaelns anda. Mikael omnämns på flera ställen i Bibeln och har även omgärdats med en hel del sagor och mytbildning.

Han är en av ärkeänglarna och han är den främste av Guds änglar. Han avbildas oftast med svärd i handen. Det var han som med svärdet i hand stred mot djävulens änglar för mänsklighetens frälsning.

Han bedömer oss

Han är ljusets ängel och verkställer den himmelska överhetens befallning i fältslag och andra historiska företeelser. Han sköter bokföringen i höjden och håller reda på alla våra synder och goda gärningar och väger dem mot varandra inför den sluliga bedömningen om var vi skall hamna sedan våra hjärtan slagit sista slaget. Han är de svagas och de förföljdas främste beskyddare. Enligt vissa källor var det han som kastade ut Adam och Eva från paradiset.

På den yttersta dagen är det han som skall inleda uppståndelsen

med en trumpetsignal.

Han har även visat sig här på jorden vid åtskilliga tillfällen. Den 29 september firas han i den kristna almanackan. Just den dagen invigdes en av de kyrkor som uppförts till hans ära på en av de platser han visat sig.

I Sverige avskaffade Gustav III 29 september som officiell helgdag och sköt fram firandet av Mikael till efterföljande söndag.

En av de platser där han visat sig är Monte Sant'Angelo i Italien där han varit synlig vid fyra tillfällen. Första gången var år 490. År 663 uppenbarade han sig igen på samma plats i samband med kriget mot de grekiska neapolitanerna. Inför kriget uppmanade biskopen hela befolkningen att fasta och under tre dagar för att Mikael skulle ställa sig på deras sida i kriget. Efter fastan visade sig Mikael för biskopen och uppmanade honom att anfälla neapolitanerna klockan fyra på eftermiddagen. Så skedde, och vid exakt samma klockslag sköt våldsamma ljungeldar ut från berget som i form av brinnande pilar flög mot fienden och skingrade dem.

Sista uppenbarelsen på denna plats är från 1656. Platsen är ännu idag en vallfärdsort för pilgrimer.

Heliga platser

En annan helig plats uppkallad efter Mikael är Monte Gargano i Italien där kristna en gång gömde sig undan förföljelse i en grotta.

Även här uppenbarade sig Mikael och skyddade dem som gömt sig. Efter den händelsen kunde ingen gå in i grottan på grund av märkliga krafter som härjade där.

En gång sprang en värdefull tjur in i grottan. Tjurens ägare hämtade



Den helige sankt Mikael

en pilbåge och sköt en pil in i grottan för att skrämma ut tjuren. Då pilen kommit några meter in i grottan vände den plötsligt i luften och gick tillbaka i handen på bågskytten. Biskopen tillkallades och lyckades genom åkallande av Guds helige ande få tillträde till grottan. Han upptäckte då att grottans inre hade formen av ett mycket vackert kapell. Senare byggdes en kyrka på platsen som fick namnet Monte Gargano efter tjurägarens namn. Mikaelsgrottan finns fortfarande kvar och besöks varje år av tusentals pilgrimer. Den 24 maj 1987 kom även påven Johannes Paulus II på besök till grottan.

I Europa finns många helgedomar som på något sätt har anknytning till Mikael.

Han finns även i Torsåkers kyrka och hade under en period rollen som skyddshelgon åt Torsåkers kyrka och åt Torsåkersborna.

Gamla garveriet i Fors har fått nya ägare

Det är det unga paret Jessica Andersson och Johan Bergström som flyttat från Borlänge till Torsåker.

De hade under en tid drömt om att hitta ett stort hus, där de skulle kunna förverkliga sina drömmar. Efter att ha sökt på Internet, såg dom att det här huset var till salu.

Jessica och hennes mamma skulle åka till Ikea i Valbo, och passade på att stanna till i Torsåker och titta på huset.

Jessicas mamma tyckte vid första anblicken att det var alldeles för mycket jobb med rust, men det var just det som Jessica såg som en utmaning. Hon är mycket intresserad av det gamla och antika, och här fanns plats för alla hennes auktionsfynd. Efter att ha tittat närmare på huset såg både Jessica och Johan potentialen i det och bestämde sig för att ta chansen.

Jessica har kvar sitt jobb som undersköterska i Torsång och Johan jobbar kvar som mekaniker i Falun. De tycker inte att det är något problem med att pendla varje dag, men båda hoppas en dag hitta arbeten närmare hemmaplan. Dom har ingen tidigare anknytning till Torsåker, men känner redan att dom trivs i byn och tycker att det är en mycket vacker bygd. Det dom i första hand ska ta i tu med är fasaden, som till våren ska



Garveriet i Fors repareras och målas om. Under vintern ska dom fundera över vilka färger det ska bli. Dessutom har reparationer redan påbörjats inomhus, vilka görs med försiktighet. Allt för att bevara så mycket som möjligt av det ursprungliga.

Text: Margareta & Leif Skogsberg

Foto: Korpulenten



Torsåkers Bygdegård

Vi erbjuder lokaler för

- * Konfer
- * Möten
- * Konferenser
- * Teater
- * Fester
- * Vardagsrum

Tel. 0290-40887
Fax. 0290-40537
Mob. 070-2685263
www.torsakersbygdegard.se

Solbergaleden 28
813 40 Torsåker

Försäkra i det lokala försäkringsbolaget!

dina Torsåkers Försäkringsbolag

Ring för mer information!
Tel 0290-403 83

Mån - Fre 08.00 - 12.00 Tors även 14.00 - 18.00
Hemsida: www.dina.se

Restaurang Cross Over
Catering för vardag och fest

Catering
Specialarrangemang
Bröllop
Firmafest
Privata fester
Examen & Dop

Välkommen till oss!

Gösken Alá Catering AB
Mattias & Johanna Hillberg
Långnäs
813 91 HOFORS
Tel. 0290-850 60
Mob. 0707-225 895

Horisonterra
070-333 6131 070-214 26 95
Styrd borring
Rörtryckning
Hammarborring

Osmund's
DAMKLÄDER

Öppettider:
Tisdag - Fredag
10.00-17.30
Lunch 12.00-13.00
Lördag
10.00-13.00

Karin Osmund
Tingsgatan 16 Storvik
Tel: 0290-10218

Staffans Krönika

Landshövding med bokstavsdiagnos

Mycket spännande finns att titta på längs Torsåkersbygdens vägar. Det gäller inte minst de så kallade fjärdingsstolparna som har sin alldeles egen historia.

F.A.U.Cronstedt står det skrivet på dem med Gustav III:s monogram ovanför. Det är en häftig kombination med dessa båda namn så pass nära varandra. Det kan nästan jämföras med att Gud och djävulen skulle placeras sida vid sida om de råkade bli bjudna på samma galamiddag. Bokstäverna F.A.U.C. blev i gamla tider föremål för spekulationer kring vad de egentligen stod för. Folkhumorn ville ha det till Fan Anamma Uslingen Cronstedt medan andra tyckte att Far Aldrig Utan Cognac passade bättre.

Föddes adlig

I verkligheten betydde det Fredrik Adolf Ulrik Cronstedt. Han föddes i Stockholm den 1 december 1744. Adlig som han var tillträdde han en befattning som hovintendent 1765. Han utbildade sig till arkitekt och var konstnärligt intresserad. Även Gustav III hade ett brinnande intresse för konst och så långt hade Cronstedt och Gustav III mycket gemensamt. Men snart skulle det förhållandet komma att ändras. Gustav III ville begränsa adelns makt. Det ville inte Cronstedt.

1781 utnämndes Cronstedt till landshövding i Gävle och det är inte helt uteslutet att han blev deporterad dit för att Gustav III föredrog att ha honom på avstånd. Fyra år tidigare hade Cronstedt ingått äktenskap med friherrinnan Juliana Duvall som lyckades bli gift trots

att hon levde för att hålla karlarna på avstånd. I Gävle bildade hon bland annat ordenssällskapet "Idka dygden" som verkade för att män och kvinnor helst skulle leva på skilda planeter, åtminstone före äktenskapet.

Osams med adeln

På grund av sin syn på adeln fick Gustav III många fiender bland sina undersåtar. 1792 tvingades kungen kalla till riksdag för att försöka klara upp landets bedrövliga finanser efter kriget mot Ryssland. Stämningarna mot kungen var uppjagade. Fiender till kungen lurade överallt och vad som då inte var officiellt var att i Sverige fanns en hemlig sammansvärjning av minst 200 officerare och adelsmän som verkade för att på lämpligt sätt ta livet av kungen.

I Gävle var kungens fiender förhållandevis få varför man av säkerhetsskäl valde att förlägga riksdagen dit. Frågan var bara hur man skulle göra med Cronstedt. Oron var stor över vad han skulle kunna ta sig till med om kungen kom till Gävle. Problemet löstes på ett lika diskret som genialiskt sätt. Plötsligt bestämdes att en revision skulle utföras vid den svenska besittningen i Pommern. Cronstedt avdelades för uppdraget trots att han saknade både kunskap och erfarenhet om hur man utför en revision. Cronstedt skickades till Pommern vare sig han ville eller inte och så var problemet kring den hatade och hotade kungen löst för den gången. Det blev istället en annan adelsman vid namn Ankarström som några veckor senare med pistolen i hand ändade kungens dagar under en maskeradbal i Stockholm.



Vackra vägvisare

Hur var det då med fjärdingsstolparna? Som arkitekt hade Cronstedt sinne och intresse för det estetiska. 1785 beslutade han efter kungligt direktiv att på varje kvartsmil längs de större vägarna skulle fjärdingsstolpar sättas upp som en vägledning till resenärer om hur långt man färdats, eller milstolpar som de även kallades. Vackra skulle de vara så att de förutom sin praktiska betydelse även kunde tjäna som utsmyckning av vägarna. Så tyckte i alla fall Cronstedt.

Den som idag intresserar sig närmare för var hans stolpar placerats kan få för sig att Cronstedt måste ha varit dålig på matematik. Avståndet mellan hans stolpar stämmer inte alls med bilens kilometerräknare. Det har sin förklaring. Under Cronstedts dagar var en svensk mil 24.000 fot vilket var detsamma som 10.609 meter. Det finns flera förklaringar till varför just 24.000 fot blev ett längdmått. En av förklaringarna säger att så långt kunde en soldat marschera med sin bössa utan att behöva sätta sig ner och vila. Då metersystemet infördes i Sverige 22 november 1878 blev den svenska milen 609 meter kortare då en mil enligt den franska begreppsförklaringen istället blev "tiotusen sammanhängande enheter av tiomillijonden utav jordmeridiankvadraten".

Text: Staffan Berglind

Stickcafé - en ny idé

I Korpögats juninumner berättade vi om Marianne Hellberg-Olssons caféverksamhet där fikasugna under sommaren kunde avnjuta en kopp kaffe eller te med hembakat bröd, samtidigt som man beskådade Mariannes skicklighet på drej-skivan. Redan då hade hon planer på att bjuda in till stickcafé under hösten.

Under oktober månad sattes planerna i verket och det har blivit en succé bland Torsåkers handarbets-sugna damer. Självklart kan man brodera eller virka om man vill det eller bara komma dit för att fika och få en pratstund.

Roligt att det händer något i Torsåker. Trevligt att träffa nya människor och få lite nya idéer, är några av kommentarerna från de besökande damerna, för hittills är det bara damer som besökt stickcaféet. Stickcafé är en ny företeelse som dykt upp lite här och var i Sverige.

En annan form av gamla tiders syjuntor men utan krav på att värdinnan ska ordna med förtäring under kvällen. Enklare på många vis med



Flitiga Lisor

möjlighet till att även göra nya bekansksaper.

Marianne kommer att fortsätta med stickcaféet till december månad om intresset fortsätter, och hon kan även tänka sig en fortsättning i vår. Förutom stickcaféet så har Marianne även haft andra temakvällar som friskvårdsmålning, tovnning samt ostprovning.

Reportage: IngaLill Ek

Allt inom Byggmateri!		Gästrike-Hammarby
Vi ger dig råd och tips!		Wallqvist Byggmateri
Personlig service!		Nya Riks 80
Välkommen till oss		
Roger & Micke		
BYGG W		ABB Hofors
Mån-Fre 7 - 18	Lördag 9 - 13	Storvik
allqvist Byggmateri AB		
Näsbyvägen 60 - 812 00 STORVIK - Tel: 0290-10440		

JP BETONG
Gästrikland Dalarna

MJ:s
Tel. 0290-42144
070-607 72 46
Stort sortiment av bl.a.
GOLVVIRKE
RÅSPONT
TRYCKIMPREGNERAT

Lokaler & Lägenheter
Uthyses
Torsåkers
Bygg och Handel AB
Tel 0290-910 32
070-747 41 44

Beckers Färg & Interiör
Skolgatan 13
nya · hem

- Färg - Tapeter - Måleri
- Kakel & Klinkers
- Trä & Laminatgolv
- Mattor - Massagekar
- Totallösningar på entreprenad
- Inredning/presenter från

HOFORS AUTOLACK
Hoforsvägen 141, Barkhyttan. Tel 0290-860 84

Billackering
Lackskador - Plåtskador

Garanti på alla jobb

Ugnslackering - Plåtverkstad -
Plastreparationer -
Lackförseglingar - Försäljning
av billacker och grundmaterial

www.hoforsautolack.se

AKZO NOBEL
sikkens

Ingers GARNBOD
Solbergaleden 22, Torsåker 0290 - 403 25

Mån-fre 9.30-18 (lunch 12.30-14.00)
Lördagar 10.00-13.00

STICK- & VIRKGARN
Uppritade BRODERIER
DMC Moulinegarner - KEMTVÄTT
MATTRASOR - MATTVARP

En riktig högtidsdag i Torsåker

En vacker sommardag 1934 inträffade plötsligt en av de största festdagar som Torsåker fått uppleva. Allt arbete avstannade i bygden och alla skolbarn fick ledigt då det plötsligt kom fint främmande till Torsåker

I vårt reportage på sidan 21 om Östansjö skola berättar en av skolans elever hur man åkte till Torsåker för att titta på kronprinsparet. Av bilderna som togs vid kronprinsparets besök framgår att det verkligen var en högtidens dag då kronprinsparet besökte Torsåker i juni 1934.

Fotografen är okänd men vi gissar på William Eriksson.



Blivande konung Gustav VI Adolf talar till Torsåkersborna från trappan vid Solberga skola



Hela Torsåker tycks ha varit på benen



Torsåkersborna överlämnade som ett minne till kronprinsparet en ryamatta vars mönster symboliserade Torsåkersbygden



Det var feststämning, och här ses Prosten Thomander eskortera kronprinsparet från skolan och sedan vid kyrkibesöket



Som i så många andra små byar så hade även Östansjö en byskola i närmare 60 år. Östansjö skola byggdes 1885 och togs i bruk året därpå.

Den första lärarinnan vid skolan var Anna Lindkvist som tillträdde tjänsten 1886. Efter henne kom en rad lärare som stannade under kortare och längre tid. Den sista läraren, och den som även undervisade längsta tiden på skolan, var Elna Norberg som stannade i hela 26 år.

Strax efter sekelskiftet bodde ett 40-tal personer i Östansjö med omnejd. Skolans upptagningsområde var även Skommarhyttan, Bäckebo, Nystilla och Åsmundshytte fäbod.

Fick sova hos fröken

Den längsta skolvägen hade barnen från Åsmundshytte fäbod, hela åtta kilometer varav fem av dem genom skog. Därför hände det att de fick övernatta hos lärarinnan i veckorna.

1942 drogs undervisningen in då barnantalet hade sjunkit till endast sex stycken mot 38 barn på 20-talet. De sex eleverna fick därefter skolskjuts till Hästbo skola. Efter det att skolan stängts hyrdes den ut som privatbostad för att sen rivas 1965.

Astrid Persson boende i Sandviken växte upp i Skommarhyttan och var elev på skolan mellan 1927-34. Astrid berättar att hon hade Elna Norberg som lärare och säger att det var en mycket duktig lärarinna som även höll god ordning på sina



elever. Barnen gick varannan dag i skolan. Ena dagen var det småskola 1-3:e klass och den andra dagen folkskola 4-7:e klass. Så var det fram till Astrids sjunde läsår då alla barn fick gå tillsammans på grund av att det var så få barn. Astrid berättar att när det var barmark så gick de fram och åter till skolan. Vintertid åkte de skidor eller spark. Skolan värmdes vintertid med en stor kamin i skolsalen och en mindre kamin i tamburen. Tamburen fungerade även som skolmatsal. Där satt de och åt sin medhavda matsäck, bestående av mjölk och smörgås, på de väggfasta bänkarna. Någon skollunch serverades inte på den tiden.

En stor händelse

Det hände inte så mycket utöver den vanliga undervisningen förutom en gång då en teater kom på besök. Barnen fick då vara med

och pröva på att spela teater. Någon gång kom en inspektor på besök för att höra hur mycket barnen lärt sig. Några skolresor förekom inte men vid ett tillfälle fick alla elever åka in till Torsåker. Det var när kronprins Gustav Adolf och hans maka Louise besökte Torsåker. Då fick skolbarnen vara med för att titta på den stora händelsen. Skolan fungerade även som kyrka någon helg i månaden. Det var olika trossamfund som Statskyrkan, Missionskyrkan och Frälsningsarmén som kom för att hålla predikan.

Det kan tyckas att barnen i byskolan hade det besvärligt på flera sätt men jämfört med dagens skola så hade de nog en mycket lugnare och mer strukturerad skoldag än vad dagens skolelever har.

Text: IngaLill Ek
Foto: Okänd

Källa: Hofors-Torsåkers skolor, av Gunnar Nyström Intervju med Astrid Persson, Sandviken



L
LINDA LANS®
Rubinen Hofors 0290-20342
Vardag 9.30-18.00 Lördag 9.30-14.00

HYDRO
Din lokala leverantör av villaolja & diesel
Lars Lindroths Åkeri
Tel. 070 -37 000 26, 0290-401 15

Dansarvallarna i Torsåker

År 1868 härjade en väldig skogsbrand på Hofors skogar. Att elden fick så stor utbredning innan den begränsades, påstå de gamla berodde på att alla människor som kommo till för att släcka gingo och tittade på Dansarvallarna i stället.

Platsen i skogens dunkel, som tilldrog sig detta stora intresse, är historisk mark. Någon kilometer söder om Bagghyttans fäbodan och ett hundratal meter från sockenskillnaden till Öster-Färnebo, finns två tilltrampade öppningar i skogen, cirkelrunda till formen och belägna omedelbart intill varandra på Bagghyttan nr 7:s marker. Marken är så packad, att inte ett grässtrå förmår tränga upp genom den. Men från kanterna runt om tränger algerna in och förminskar det obevuxna området med några tum för varje år.

Här rådslog männen

På den platsen, säga de gamla, möttes männen från Torsåker, Öster-Färnebo och By socknar för att rådslå och avgöra frågor av mer allmän betydelse. Där möttes de tre socknarnas ungdomar till lek, dans och glam i sommarnätterna. Så har det pågått sedan den grå hednatiden och långt in i kristen tid.

Varje socken hade omkring en mil att färdas genom obanade skogsmarker till platsen. Man red dit, ty då skogen senare avverkades kring vallarna fann man i stockarna inväxta märlor, vilka måste ha varit använda att binda hästarna i.

Vi talade med sonen till förra ägaren av Bagghyttan nr: 7, som nu var en gammal man. Hans fader, som avverkade skogen runt vallarna, fick förtret därför att de i



Dansarvallarna intill Bagghyttans marker

stockarna befintliga märlorna förstörde sågbladen i Hästbo ångsåg. I en av stockarna hittade man en fylld brännvinsflaska, som antagligen stått i en urhuggen nisch i tallen och blivit kvar där genom tiderna tills den blev överväxt.

En förhäxad plats

Sagan säger nämligen, att vallarna sista gången man dansade övergavos under stor brådska. En dräng och en piga, som voro fästefolk, sjönko genom marken mitt under dansen, och då flydde alla från platsen. Det dröjde århundraden innan en mänsklig varelse åter satte sin fot dit, och under den tiden hann flaskan bli inkapslad i trädstammen. Det var äkta vara i den, lagrad under århundraden. Det kunde skogsägaren, som drack ur varenda droppe, intyga. Om platsen ha de gamla mycket att säga.



Växtligheten uteblir därför att synligt dansande pågått där. Passeras

den av boskapen, skyndar de sig över utan att se sig om. Och länge, ända in i vår tid, undveko även människor att beträda densamma. Hur det nu är med alla dessa farhågor, utgör platsen ett stycke historia från flydda dar, och nutiden skulle ha mycket att lära av vad som försiggått där i skogsdunklet.

Men träden stå stumma och platsen har varit avskydd alltför lång tid, för att folktraditionen skulle kunna bevara något från förhandlingarna de tre socknarnas allmoge emellan.

Att det förekom kraftmätningar emellan socknarnas starka pojkar där är påtagligt och konstaterat. Det sägs att Torsåker stod i skymundan en tid där inne i skogen, därför att ingen anmärkningsvärt stark karl fanns i socknen. Men Gösta i Tjärnäs kom så småningom dit och upprättade socknens anseende. Till honom återkommer vi i ett annat sammanhang.

Reportage: IngaLill Ek

Ur Lantmännens tidning 3 mars 1923. Artikeln hämtad från Barbro Jönssons samling av gamla tidningsurklipp



Detta hus finns på Berlins väg, och inrymde Sjöbloms Café, och där har även varit en affär.



Här är svaret på bildgåtan



Hos oss

får du mer

för pengarna



HULDS ÅKERI AB

Torsåker

0290-406 89



Vi utför alla slags VVS-arbeten. Vi samordnar med snickare, plattsättare, elektriker och målare.

Ring Hofors VVS dygnet runt
Vi lämnar gratis offerter.

*Knuttimrade stugor
i önskad modell*
STIGS SMÅSTUGOR
Kalvmarksvägen 41
811 95 Järbo
Tel. 0290 - 704 98
Fax 0290 - 710 88

28/10
Karaoke med Glenn
Öppet till 02.00

11/11
U 235

Nya öppettider
Mån - Tor 16.00-21.00
Fre - Lör 12.30 - 23.00
Sön 12.30 - 21.00
mvh/ Dacke m personal

Skolan anno 1906

”1906- det var året då jag regelbundet började att göra anteckningar över vad jag ansåg vara värt att komma ihåg.

I detta avseende blev dock anteckningarna mycket bristfälliga, ty de tar upp mycket, som senare visade sig fullständigt utan intresse och utelämnande å andra sidan en hel del de bort behandla. Dagbok var det inte, men en värdefull sak är ändå de få orden, skrivna på brunt omslagspapper.

Ny familjemedlem

Det börjar med att omtala att mamma köpt en ny ko. En plats i ladugården var vakant och måste fyllas. Krusa” hette den trotjänare, som fallit för åldersstreck. Nu hade ”Matsas bo’n” i Fors gått i konkurs med gård, skog och ett 20-tal kor, auktion hölls där den 9 febr. och mamma var närvarande som spekulant. Som alltid kom affärerna på hennes lott. Pappa betrodde och litade på henne. Vägen var lång att gå - mer än en halv mil. Men sent på kvällen kom mamma hem med en liten mörkbrun och bredhornad ko. Vi måste ut i ladugården allesammans och se den nya familjemedlemmen, som var 5 år och hette ”Milda”. Mamma var stolt över sin lyckade dag. Som alltid hade hon god blick, då hon skulle välja och just den här kon och ingen av de andra 20 skulle hon ha. Och fastän priset var högt - 200 kronor - var hon hjärtligt glad åt sin ko och sitt beslutssamma inrop. Aldrig fick hon heller orsak att ångra sig. Milda blev den bästa ko, som någonsin stått i vår ladugård.

Olärd lärare

”Dagboken” fortsätter med att omtala att då skolan, min fjärde klass i

storskolan och avgångsår, begynte den 14 febr. var skolgången omlagd till varannandagsläsning från förut endast måndagsskolgång en vecka respektive femdagarsvecka. Pojkar och jäntor var alltjämt åtskilda.

Katekes, räkning med geometri, historia, naturlära och geografi omväxlade med skrivning och läsning. Geometri var det allra tråkigaste ämnet, därför att vi aldrig fick någon handledning eller förklaring.

Jag tror att magistern själv, F.A. Rydén, inte behärskade det.

Fuskare

Läroböckerna, som vi fick köpa av honom till fullt pris, var alltid - beträffande räkning och geometri - berövade sina facit. Men ofta var det någon i klassen, som lyckades skaffa sig en facit och efter den skrev vi allesammans upp svaren på de räkneuppgifter vi inte förstod att räkna. Effe Sjöberg i Berg var länge den lycklige ägaren av en facit, men stälpte själv vårt bekväma fortskaffningsmedel. Han blev alltför självsäker läste direkt ur facit men en dag läste han fel, började stamma, rodnade och kom av sig. Han blev kallad fram till magistern, bedrägeriet uppdagades och så utdelades dagens värsta örfil.

Många örfilar utdelades

Katekesen var det närmast mest förhatliga läroämnet, absolut ordagrant som det skulle pluggas in och det ämne vi utan jämförelse fick ägna vår mesta tid åt. Liksom att det inhöstade de flesta örfilarna. I ämnet geografi pluggade vi Sverige i de tre första klasserna i storskolan, repeterade samma land denna innevarande termin för att under vår sista termin på hösten 1906 gå igenom det övriga Europa samt i största hast Asien och Amerika.

Däremot blev Afrika och Australien fullständigt vita fläckar i vårt skolmedvetande.

Modersmålet eller uppsatsskrivning var två stöttestenar. Här fick vi liksom aldrig någon handledning av magistern. Han satt vid katedern, läste uppsatsen i jämna meningar, vi skrev av efter hans diktamen, det var allt. Därefter rättade han böckerna, d.v.s. placerade ut röda bockar vid stavnings- eller skiljeteckensfel, delade ut örfilar om felet var alltför många, men hjälpte oss aldrig till rätta.

Teckning en timme i veckan var det försonande inslaget i skolschemat, trots att vi uteslutande fick rita av stela geometriska figurer.

Men vi hade en viss frihet under den timmen. Då en figur var färdigritad gick vi fram till magistern, som värderade den med känslolös blick, skrev en siffra - 1, 2 eller 3 - som betyg, men tog annars ingen notis om oss denna timme. Vi uppskattade livligt, att utan att fråga om lov kunna gå fram till kaminhällen vi kakelugnen och vassa våra pennor, låna varandras knivar eller suddgummin men aldrig viska ett ord sinsemellan. Tystnaden kunde i behöriga fall brytas endast mellan lärare och elev.

Innanläsningen under dagens sista timme var ett rogivande ämne. En stod upp i bänken och rabblade på tills magistern behagade tillsäga: ”Nästa”!

Likaså var sång ett glädjefyllt ämne. Då var magistern alltid på bra humör. Sång fanns inte på schemat, men kunde förekomma någon halvtimme ett par gånger i veckan.

Ympning utan resultat

En dag i maj hade vi ”trädgårds-skötsel”. Ämnet fanns med i betyget, men vi långväga barn deltog aldrig däri. Men den här gången var det obligatoriskt. Hela klassen samlades i skolträdgården för att

under magistrernas ledning ympa varsitt äppelträd. Det var regel för varje avgående klass. Var och en som lyckades med sin ympning, skulle få det c:a 120 cm höga trädet i gåva. Vad det nu bero på, läraren, eleven eller ympen, men inte en enda lyckades.

Ny stavning

Den 7 april 1906 utfärdades ett nytt stavningscirkulär för skolorna. Vi tillämpade det omgående utan kommentar från magistrern.

Det innebar att nu skulle "dt" ändras till "t" eller "tt" och att "f" och att "fv" eller "hv", som tecken för v-ljudet, skulle ändras till "v". Det var den s.k. Fridtjuf Bergska stavningsreformen, som vi nu länge framöver fick brottas med och svida för.

Williams Erikssons anteckningar som vi fått genom hans dotter
Kerstin Larsson

Korpögats redaktion tas sig friheten att komplettera artikeln med följande brev som en gång lär ha inkommit till Skolestyrelsen:

Genom annonser i ortspresen har jag sett att ni söker en folkskollärare och kantor, man eller kvinna. Då jag under sex års tid varit bådadera, anmäler jag mig härmed som sökande till den av Er ledigförklarade tjänsten

JIMMYS DÄCK



Rönningssholmsv. 2
Torsåker

Tel: 0290-42140

Mobil: 070-2142773

Cirklar att längta till

Blomsterbinderi,
Vävning, Engelska,
Förarbevis, Tim-
ring, Tunnbröd,
Avslappning,
Replokal, Yoga, Qi
Gong, Bugg, Sten-
ålderskost, Bild-
behandling, Feng
Shui, Ryska mm
mm.

0290-76 50 70
www.sv.se/hofors

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Badrumsveckor hos Comfort

Takdusch FM Mattson
Ebro FMM 9353. Dusch i keram med
kalkavlägsnande sil. EcoFlow 12 l/min.
Ord.pris 3.924,-

Kampanjpris... **2.450,-**



Duschlösning Niagara IVR
Monteras med lyftgångjärn så att du slipper golvlister
och får maximal golvyta när dörrarna är infällda.
Höjd 181 cm, bredder 70, 80, 90-100 cm/dörr.
Proffler i blank silver, matt silver och vitlack.
Glasyper: klarglas, frostat, randigt och "vågor".
Pris... **6.195,-**

WC-Stol iDO Badrum
Mosaik 29070, med dolt avlopp (S-lös), sprö-
spolning och vit täckbricka över skruvarna i
golvet. Behandlad med SIFLON som ger en
oerörlig, smutsavstötande och slitstarka i WC-kå-
len. Inkl. hårdets och inloppsventiler.
Ord.pris 4.449,-

Kampanjpris... **2.990,-**

Tvättställsblandare
FM Mattson
i keram med lyftventil.
Ord.pris 1.275,-
Kampanjpris... **795,-**



**Wiiks Rör AB
Comfort-butiken**

Magasinsgatan 20 • Storvik
0290-316 10, 316 30, 317 00 • Fax 0290-121 60

Pösmunken i Savoca

En oansenlig skylt vid vägkanten berättar om var man skall vika av från landsvägen mellan Catania och Messina på östra Sicilien för att komma till byn Savoca.

Med en hyrd bil följde jag den krokiga vägen, som oftast bar uppåt.

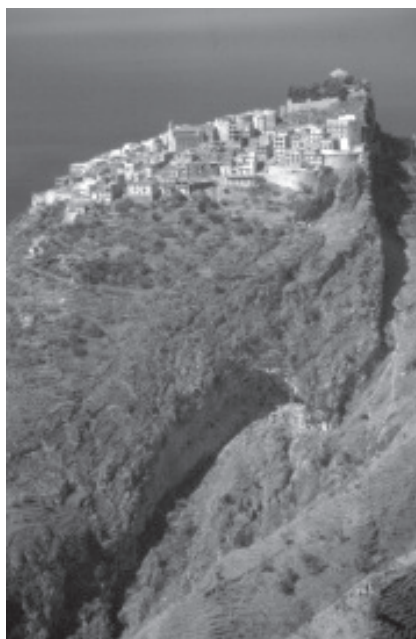
Efter några kilometer kom jag ikapp en fullpackad liten lastbil, som sakta knegade uppför backarna. Lasten bestod av grönsaker av alla sorter, morötter, lök av olika slag, blomkål, auberginer och stora solmogna tomater. När bilen stannade på torget i en liten by kunde jag inte motstå frestelsen att köpa några tomater. Väntande bybor handlade sitt behov av grönsaker för de närmaste dagarna.

Man köpte kilovis av godsakerna.

Sydläningar använder mycket mer grönsaker än vad vi vanligen gör. När det blev min tur försökte jag göra klart för grönsakshandlaren att jag ville ha tre stora tomater. "Tre kilo" frågade handlaren? "Nej, tre stycken" sa jag och stack upp tre fingrar. Han ruskade på huvudet och stoppade tomaterna i en påse. Förmodligen ansåg han, att han stod inför den dummaste människa han dittills hade mött. När jag skulle betala vägrade han ta emot mina framsträckta lire. Han viftade undan slantarna. Tre ynka tomater var helt enkelt ingenting man kunde ta betalt för.

Där tiden har stannat

Jag fortsatte min resa och nådde snart Savoca, en liten bergsby, som vilar på en klippkant, några hundra meter över Medelhavet, glittrande i söder. Byn är oansenlig jämförd med det mäktiga, bergiga landskapet. I Savoca tycks de senaste århundradena ha gått spårlöst förbi. Byborna lever efter ett livsmöns-



Byn Savoca som vilar på en klippkant

ter, som inte har så mycket med nutiden att göra. Dialekten i byn lär dessutom vara närmast obegriplig för folk från andra delar av ön.

Ogin munk

Mitt mål i Savoca var det gamla kapucinerklostret. Jag hade varit dit några dagar tidigare, men mitt egentliga ärende hade inte blivit uträttat då, beroende på en något ogin munk. Han var den ende invånaren i klostret. Jag drog i klocksträngen vid stora porten och hörde klangen av en dov klocka spridas i byggnaden. Efter några minuter hördes hasande steg mot stengolvet nalkas porten inifrån. En regel sköts ifrån och ena porthalvan öppnades.

Där stod vi igen öga mot öga, pösmunken i Savocas gamla kloster och jag. Han var en bra bit under medellängd och ofattbart tjock. Intrycket av hans fetma förstärktes av hans klädsel, den fotsida munkkåpan med en snodd runt det ställe på kroppen, där midjan borde ha funnits men inte fanns. Färgen på kåpan hade förmodligen varit vin-

röd en gång, men doldes av ålder, lort och flott.

Inte med en min visade han att vi setts någon dag tidigare och att han då hade saboterat min avsikt med besöket i klostret.

Han bjöd mej att stiga in med en avmätt bugning i den mån han kunde för fetman. Vi kom in i ett rum med stengolv. Jag pekade på en



Kloster på bergsklippa

lucka i golvet och visade att jag ville gå ned i klostrets källare. Då kärvade det återigen till sig mellan oss på samma vis som det gjort vid mitt besök för några dagar sedan. Orsaken var att jag hade en kamera med mej och att det var fotograferingsförbud en trappa ned.

Eftersom min italienska var i klenaste laget insåg jag nödvändigheten av att ändra taktik och gick över till mutmetoden. Den gav utdelning nästan omgående. När jag plockat fram tillräckligt med lire sken munken som en italiensk sol, tog emot pengarna och öppnade luckan i golvet. Munken gick sedan sin väg och lät mej gå ner i klostrets källare, där man hade sin gravkammare. Runt väggarna där nere fanns de jordiska resterna av

30-40 representanter för Siciliens högadel. Balsamerade och iförda sina bästa kläder stod dom där i

människans förgänglighet. Ett par timmar tillbringade jag nere i klosterkällaren tillsammans med



nischer runt väggarna. Seden hade börjat på 1600-talet och pågick till 1850. Att dom stod är inte riktigt sant, snarare var dom upphängda i trådar. I sanning en kuslig bild av

högadeln från en gångens tid på Sicilien. Det kändes av naturliga skäl en smula makabert att gå där ensam bland döingarna och stirra in i deras tomma ögonhålör.



En siciliansk motorväg

En betydligt behagligare känsla var det att komma ut i värmen och solskenet, sätta sej i hyrbilen och färdas nerför backarna mot hotellet och badstranden

Torstens reseminnen

Vet ni var ?



Detta är en plats som används flitigt i dag.

Svar kommer i nästa nummer av Korpögat.

Upprop för Tomtesmyg

Det höll på att inte bli något
Tomtesmyg i år men tomten och häxan
tänkte på alla familjer med barn

Den 2 december
mellan 15-19 blir
det Tomtesmyg



Kan du spela julmusik på
något akustiskt
instrument - hör av dig

Ni som vill ge bidrag
eller hjälpa till
hör av er till:

Annika 407 65 el 070-3529590

Maude 400 50 el 070-2300891

Svar senast den
6 november

Allt överskott går tillbaka till
barnen i Torsåkers skolor